

16. UNESCO. Medinas: Selective Safeguarding of Traditional Habitat. The World Heritage Newsletter №9, 1995 [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://portal.unesco.org/culture/es/file_download.php/3e14cf4c9202cf4efa37a11a6e2135a0_Newsletter+no9.htm
17. Ланда Р.Г. История Алжира. XX век/ Ланда Р.Г. - М.: Институт востоковедения РАН, 1999. - 308 с.

Аннотация

В статье затронуты исторические аспекты возникновения, становления и трансформации городской среды Касбы как исторического ядра города Алжир под влиянием Исламской цивилизации. Рассмотрены ее первоначальные планировочные схемы и функциональное зонирование.

Ключевые слова: мировоззрение, становление, трансформация, Касба, город, идентичность, цивилизация, Ислам.

Annotation

The article deals with the historical aspects of occurrence, formation and transformation of the urban environment as an historical nucleus Casbah of Algiers under the influence of the Islamic civilization. Consider its initial planning and functional zoning scheme.

Keywords: formation, transformation, Casbah, city, identity, civilization, Islam.

УДК 72:711.459.6

А. С. Шевельова

аспірантка кафедри містобудування

Київського національного університету будівництва та архітектури

СУЧАСНІ НЕДОЛІКИ АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА ВІЙСЬКОВИХ МІСТЕЧОК КИЄВА

Анотація: в статті висвітлюються існуючі недоліки військових містечок. Визначаються особливості архітектурного середовища, планувальної та функціональної структури. Окреслюються перспективні напрямки розвитку військових територіальних об'єктів.

Ключові слова: військові містечка, архітектурне середовище, архітектурно-планувальна та функціональна структури, територіальна організація.

Постановка проблеми. Існуючі недоліки архітектурного та містобудівного середовища військових містечок потребують розробки сучасних підходів до їх усунення. Пошук ефективних шляхів осучаснення архітектурно-планувальної

та функціональної структури, системи культурно-побутового обслуговування та інфраструктури військових містечок відноситься до сучасних завдань.

Основні положення, щодо реформування та розвитку Збройних Сил України, викладені в плані заходів Міністерства оборони України з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку “України – 2020” схвалено від 12 січня 2015 року. Даною концепцією передбачається розвиток військових містечок, формування на їх основі системи автономних військових баз з необхідною інфраструктурою для розташування військових частин з фондом службового житла в поєднанні з соціально-побутовою для військовослужбовців та членів їх сімей [1].

Мета статті. Проаналізувати проблеми архітектурного та містобудівного середовища військових містечок Києва, виявити можливості їх рішення.

Стан дослідження. Дослідженням архітектурної та містобудівної практики планування військових об'єктів та проектуванням військових містечок займалися: В. Башков, М. Бунін, І. Дубінін, Ю. Зайцев, Ю. Затикин Н. Кравцов, Л. Мєдвєдєв, М. Максименко, В. Мухин, В. Соколов [3, 4, 5].

В роботах вищезгаданих вчених докладно розглядається проблематика планування та забудови військових містечок. Однак, враховуючи соціокультурні потреби, виникає необхідність розроблення теоретичних робіт, спрямованих на дослідження принципів реконструкції та модернізації існуючих територіальних військових об'єктів.

Як свідчить аналіз, тема осучаснення військових містечок потребує більш глибокого дослідження та різнопланового підходу. Тому, для розуміння напрямів досліджень необхідно виявити основні проблеми.

Основний матеріал статті. Процес архітектурно-планувальної організації військових містечок складається з координації військових і соціальних аспектів обслуговування військових об'єктів, створення сприятливих умов для нesення військової служби, побуту та відпочинку жителів містечок, охорони їхнього здоров'я і задоволення естетичних потреб.

Існуючі військові містечка України, зокрема Києва, мають функціональну структуру, що включає такі основні зони: громадську, житлову, складську, господарчу, зону казарм та парк техніки. Проблематика підвищення навантаження функціональних зон відповідає сучасним соціокультурним потребам. Існує необхідність розширення функціональної структури за рахунок включення додаткових зон: спортивно-рекреаційної, науково-просвітницької, навчально-тренувальної, адміністративної, медично-реабілітаційної, виробничої. При формуванні оптимальної архітектурно-планувальної структури військових містечок необхідно враховувати принцип компактності, тому розміщення будівель і споруд у військовому містечку повинно

забезпечувати найменшу протяжність дорожніх шляхів, проїздів, інженерних мереж. Створення єдиної архітектурно-планувальної та функціональної структури за принципом цілісності сприятиме раціональному використанню території. При розміщенні зон на території військового містечка або на відокремлених територіях слід враховувати їх функціональний взаємозв'язок, санітарно-захисні зони, рельєф місцевості, зв'язок із зовнішніми дорожніми шляхами та наявність інженерних мереж [7,8].

Військові містечка можуть розташовуватися в місті та поза населеним пунктом у відповідності до класифікації за територіальним розміщенням. В залежності від розміщення військових містечок в системі розселення змінюється їх функціональна структура та її насиченість, відрізняється планування. Особливо за розмірами території та навантаженням відрізняється зона громадського центру. Військові містечка, що розташовуються в населеному пункті, мають більш потужні культурно-побутові та виробничі зв'язки. Тому, питання недостатнього культурно-побутового забезпечення в військових територіальних об'єктах Києва не стоїть дуже гостро. Однак, дана проблема є очевидною для більшості військових містечок України.

Одним з основних недоліків сучасних військових територіальних об'єктів є відсутність достатнього житлового забезпечення військовослужбовців у зв'язку з цим виникає потреба збільшення житлового фонду та норми на проживання. Основний документ, що підтверджує дану необхідність – Наказ Міністерства оборони України від 03.07.2013 № 448 «Положення про організацію квартирно-експлуатаційного забезпечення Збройних Сил України» [6].

Особливо незадовільний стан мають будівлі казарм, їх фізичний та моральний знос не відповідає задоволенню сучасних потреб. Враховуючи вище згадані недоліки, є можливість розробки нових типів будівель, які будуть забезпечувати належні умови проживання та несення військової служби. Основні перспективи модернізації будівель казарм – це можливість створення житлових чарунок, які б забезпечували особистий простір та не перешкоджали вчасному шикуванню військовослужбовців.

Напружена діяльність військових диктує необхідність створення місце рекреації для відновлення фізичних та психологічних резервів, можливості релаксації.

Середовище, безумовно, впливає на психоемоційний стан людини, що перебуває в ньому. Тому, існує необхідність підвищення естетичних якостей архітектури військових містечок. Використання ідейно-художніх та композиційних прийомів необхідно для гармонізації середовища при

реконструкції та проектуванні об'ємно-просторової та архітектурно-планувальної структури.

Перспективи розвитку військових об'єктів пов'язані з впровадженням новітніх технологій. Використання модульних конструкцій для створення мобільних об'єктів дозволить швидко та якісно створювати нові та оновлювати існуючі військові містечка. Втілення сучасних поглядів у формуванні функціональної та архітектурно-планувальної структури матиме значення для раціональної організації території військових об'єктів. Вивчення даних питань є актуальним, а розробка теоретичних та методичних принципів реконструкції матиме практичне значення для удосконалення та оновлення військових об'єктів.

Висновки: В результаті проведеного дослідження виявлені існуючі проблеми архітектурного та містобудівного середовища військових територіальних об'єктів, зокрема військових містечок. Аналіз недоліків допомагає формувати методику їх вирішення, а осучаснення військових містечок є перспективним напрямком їх розвитку. Отже, середовище проживання військовослужбовців та членів їх сімей повинно відповідати сучасним соціокультурним потребам та забезпечувати всі процеси життєдіяльності, тому в результаті реконструкції архітектурно-планувальної структури та організації території необхідно створювати якісно нову матеріальну базу.

Список літератури:

1. Закон України: «Про державні цільові програми» // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2004, N 25. – 352 с.
2. Закон України: «Про оборону України» // Відомості Верховної Ради України . – 1992. –№ 9 . – 321 с.
3. Мухин В. И. Проблемы архитектуры жилых зон и городов в гарнизонной системе (методологический и градостроительный аспекты): Дис. д-ра архит. / ЛВВИСУ. Л., 1987. – 373 с.
4. Мухин В. И. Социально-демографические основы совершенствования организации жилых территорий постоянного населения военных городков / В. И. Мухин. – Л., ЛВВИСКУ, 1985. – 355 с.
5. Максименко, Ольга Александровна, Архитектурно-планировочная организация центров обслуживания военных городков: автореферат дис. ... кандидата архитектуры : 05.23.21 / Максименко Ольга Александровна; [Место защиты: Центр. науч.-исслед. и проект. ин-т жилых и обществ. зданий] Москва, 2013. – 26 с.
6. Наказ Міністра оборони України від 21.04.2011 № 215 "Про затвердження Положення про організацію квартирно-експлуатаційного забезпечення Збройних Сил України".

7. Планировка и застройка военных городков // Нормы проектирования: ВСН 34 - 94. М.: МО РФ, 1994. – 102 с.
8. Планировка и застройка военных городков: Нормы проектирования. ВСН 34 - 89. / МО СССР М., 1989. –88 с.

Аннотация

В статье освещаются существующие недостатки военных городков. Выявлены особенности архитектурной среды, планировочной и функциональной структуры. Определяются перспективные направления развитию военных территориальных объектов.

Ключевые слова: военные городки, архитектурная среда, архитектурно-планировочная и функциональная структуры, территориальная организация.

Annotation

The article highlights the shortcomings of existing military bases. Identify features architectural environment, planning and functional structure. Outlines promising areas to develop local military facilities.

Keywords: military towns, architectural environment, architectural planning and functional structure, territorial organization, urban planning.

УДК 72.01.725.54.57

О. А. Чала
асpirант КНУБіА

КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ БЕЗБАР'ЄРНОГО АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ІНКЛЮЗИВНОГО ДИЗАЙНУ

Анотація: в статті розглянуто питання існуючих бар'єрів, аспекти, що можуть стати складовими вирішення проблеми доступності, розглянуто методи впливу на ставлення Замовника до цієї проблеми, а також завдання архітектора.

Ключові слова: безбар'єрне середовище, міське середовище, рекреаційні зони, універсальний дизайн, вільний доступ, інклюзивний дизайн.

Актуальний стан питання

Для Києва та України в цілому даний час є дуже важким. В рамках прояву непередбаченою населенням зовнішньої агресії до України, психологічний, емоційний, економічний та, нажаль, фізичний стан населення дуже погіршився за останні 2 роки. Якщо раніше люди жили і вірили в світле майбутнє, то зараз вони більше думають як зберегти хоча б життя собі і своїм близьким. Моральним обов'язком ключових осіб держави є гостре акцентування та комплексний підхід до вирішення проблеми створення рівних